

2016

Sayılarla Kırşehir

Yatırımcılar için Anahtar Veriler

Kırşehir Yatırım Destek Ofisi

SAYILARLA KIRŞEHİR

YER ve TARİH

Türkiye'nin merkezinde bulunan Kırşehir aynı zamanda Kapadokya'nın kapısı olarak bilinir.

Kırşehir'in tarihi Hititlere kadar uzanır ve bu dönemde Kırşehir Havzası Ahiyuva olarak da bilinmektedir. Bu havza Roma ve Bizans dönemlerinde de Kapadokya ismini almıştır.

Yunanlar tarafından Parnassos veya Makissos olarak bilinen Kırşehir, Romalılar döneminden Macissus şehri ve sonrasında Bizans İmparatoru Justinian (527-565) tarafından yeniden inşa edildikten sonra Justinianopolis olarak isimlendirilmiştir. Bizans döneminde bu isimle anılan Kırşehir, 1071 yılında Türklerin Anadolu'yu fethi ile Kır Şehri adı ile anılmaya başlamıştır. Osmanlı döneminde Kırşehir Sancağı, Ankara (Angora) vilayetine bağlı 8.000 nüfusu ile ana yerleşim yeri olmuştur.

19. yüzyıla kadar Kırşehir, Ankara vilayetine bağlı kalmış ve 1921 yılında il unvanını kazanmıştır.

Rakım	985 m.
Boylam	34 East
Enlem	39 North
Komşu Şehirler	Ankara, Aksaray, Kırıkkale, Nevşehir, Yozgat
Coğrafi Bölge	Orta Anadolu Bölgesi
Yüzölçümü	6,570 km ²
Merkez İlçe Yüzölçümü	3.935 km ²
İlçeleri	Merkez, Akçakent, Akpınar, Boztepe, Çiçekdağı, Kaman, Mucur
Toplam Belediye, Belde ve Köy Sayısı	271

İKLİM

Kırşehir karasal iklime sahip olup kışlar soğuk ve yağışlı yazları ise sıcak ve kurak geçmektedir. Yağışlar genellikle ilkbahar ve sonbahar aylarından görülmektedir. Yıllık ortalama sıcaklık değerleri 5,7 °C ile 17,5 °C arasında olup, ortalama yağışlı gün sayısı yıl içerisinde 102 gündür.

ARAZİNİN KULLANIMI

Arazi	Yüzölçüm Alanı (ha.)	Yüzde (%)
Tarım	454.720	69,2
Çayır, Mera	126.886	19,3
Orman	24.706	3,8
Diğer	50.700	7,7
Toplam Arazi	657.012	100

SOSYAL VERİLER (2015 Yılı)

Toplam Nüfus : 225.562

Cinsiyete göre Nüfus Dağılımı

- Erkek : 112.121
- Kadın : 113.441

Yaşa Göre Nüfus Dağılımı

- 20 Yaş Altı : 49.568
- 20-60 Yaş Arası : 124.938
- 60 Yaş Üzeri : 49.568

İş Gücü Göstergeleri (TR71 Bölgesi İçin 15-64 Yaş arası)

- İşgücü Katılım Oranı : %56,90
- İstihdam Oranı : %51
- İşsizlik Oranı : %10,3

Sektörlere Göre İstihdam Dağılımı (15 Yaş Üzeri) (2013 Yılı)

- Hizmet : %46,6
- Tarım : %37,1
- Sanayi : %16,3

EĞİTİM (2015 Yılı)

Temel Eğitim:

	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı
Okul Öncesi	86	3.339	258
İlkokul	83	12.222	1.112
Ortaokul	73	12.648	1.164
Lise	52	16.841	1.139

Yüksek Eğitim:

	Sayı	Toplam Öğrenci Sayısı	Akademik Personel Sayısı Toplamı
Fakülte	8	19.026	702
Meslek Yüksek Okulu	7		
Yüksek Okul	4		
Enstitü	3		
Araştırma ve Uygulama Merkezi	5		

SAĞLIK (2014 Yılı)

Hastane Sayısı	6
Hastane Yatak Sayısı	498
Hekim Sayısı	287
Dişçi	47
Eczane	85

ULAŞIM

Kaynak: Googlemaps

Türkiye'deki Büyük Şehirlere Olan Uzaklık

Ankara (Başkent)	: 186 Km.
İstanbul	: 635 Km.
Kayseri	: 134 Km.

Liman ve Havalimanlarına Olan Uzaklık :

Mersin Liman	: 368 Km.
Samsun Liman	: 391 Km.
Tuzköy (Kapadokya) Havalimanı	: 50 Km.
Esenboğa/Ankara Havalimanı	: 199 Km.
Erkilet/Kayseri Havalimanı	: 130 Km.

Tren Yolları:

Karadenizi (Samsun) Akdeniz (Mersin) bağlayacak olan tren yolu projesi Kırşehir merkez ilçe sınırlarından geçecek olup, projelendirme süreci sona ermiştir.

ENERJİ

Toplam Elektrik Tüketimi (2012 Yılı)	: 395.937 MWh
Kişi Başı Elektrik Tüketimi (2012 Yılı)	: 1.78 KWh
Toplam Doğalgaz Tüketimi (2015 Yılı)	: 40.799.799 m ³

EKONOMİ VERİLERİ (2015 Yılı)

Toplam İhracat (1.000 Usd) : 169.697

Ana İhracat Ürünleri

- İmalat Sanayi : 166.945*
- Tarım ve Hayvancılık : 2.578

*İhracatın büyük bir bölümünü kara taşıtları lastiği oluşturmaktadır.

Toplam İthalat (1.000 Usd) : 192.480

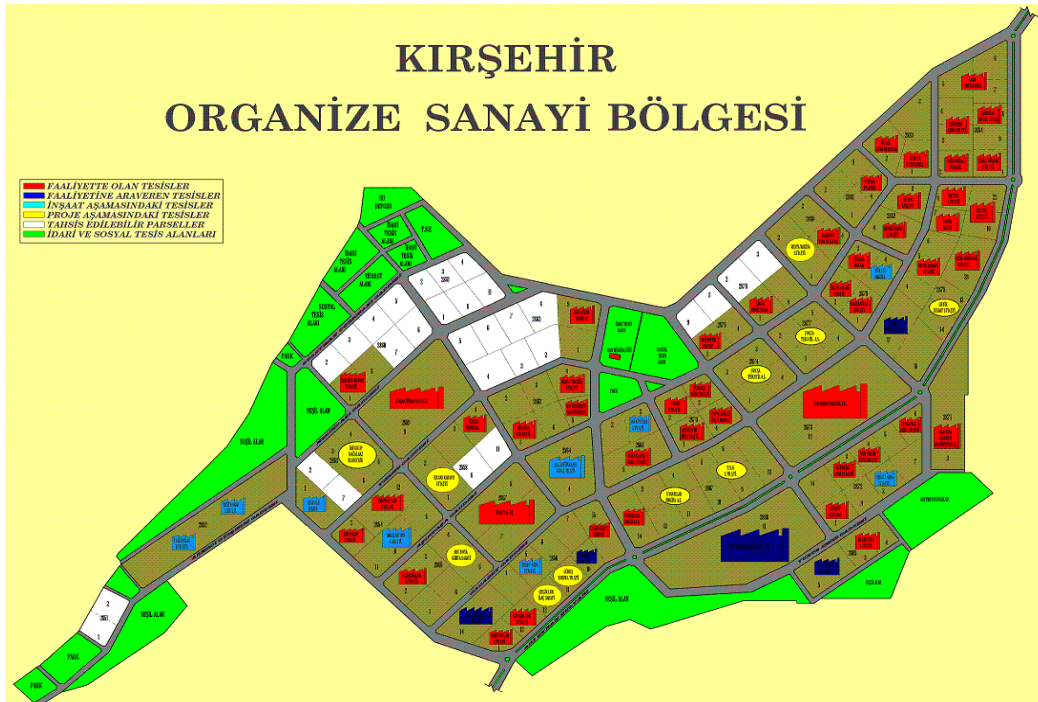
Ana İthalat Ürünleri

- İmalat Sanayi : 141.794*
- Tarım ve Hayvancılık : 50.526

*İthalatın büyük bir bölümünü lastik sektörünün ham maddesi olan ürünler oluşturmaktadır.

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

- Toplam Sanayi Parsel Sayısı : 145
Tahsis Edilen Parsel : 122
Alt yapı durumu : Elektrik (40 MVA)
: Doğalgaz (10.000 m³/saat)
: Atıksu Tesisi(Kırşehir Belediyesi AAT)
: Telefon (500 hat)
: Su (2000 m³ Depo - 20lt/sn debi)
En yakın karayolu : Kırşehir - Aksaray karayolu (800 m)
: Kırşehir - Kayseri karayolu (2000 m)

KIRŞEHİR'DEKİ ANA SEKTÖRLER

1. TARIM

Kırşehir bölgesinde istihdamı sağlayan sektörlerin başında tarım gelmektedir. Şehirdeki toplam istihdamın içerisinde tarım sektörünün oluşturduğu istihdam yaklaşık %37 seviyesindedir. Aşağıdaki tablodan görüleceği üzere başlıca tarımsal ürünleri arpa, buğday ve çavdar oluşturmaktadır. Hayvan besiciliği nedeniyle yonca, fiğ ve korunga üretimi de ilde yaygındır.

Tarımsal Ürünler	Üretim (Ton)
Arpa	268.574
Buğday	274.219
Çavdar	1.032
Pancar	333.583
Patates	4.503
Nohut	26.962
Ay çekirdeği	8.847
Fasulye	5.725
Mercimek	1.604
Mısır	39.140
Yonca	7.103
Fiğ	3.240
Korunga	5.846

(Tüik, 2015)

2. HAYVANCILIK

Kırşehir bölgesinde son yıllarda artan girişimciler ile çok sayıda besi amaçlı işletmeler kurulmuş olup bu firmaların çoğunluğunun 50-100 kadar büyükbaş hayvancılık ile iştigal etmektedir. Kırşehir bölgesinde toplamda yaklaşık olarak 140.000 büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Bu hayvanlardan 33.000 kadarı süt amaçlı beslenmekte iken 108.000 kadarı et besiciliği amacıyla beslenmektedir. Büyükbaş hayvancılıkta 2015 yılı toplam süt üretimi 91.134 Ton civarındadır.

Küçükbaş hayvan sayıları incelendiğinde 112.000 adet civarı besi amaçlı iken 100.000 adet civarından süt üreti sağlanmaktadır. Küçükbaş hayvancılıktan 2015 yılında toplam yaklaşık olarak 8.448 ton süt üretimi gerçekleşmiştir.

Toplam 773.658 olan kümes hayvanlarının 752.940 adedini yumurta tavuğu oluşturmaktadır. Geri kalanını sayısal çoğunluğa göre hindi, kaz ve ördek oluşturmaktadır.

Toplam 7665 adet arı kovanından 2015 yılında 89.110 ton bal üretimi gerçekleşmiştir.

Devlet hayvan teşvik programları, iyi besleme ve genetik zincirin sürekli geliştirilmesi sonucu olarak hayvan ırklarının ıslahı sağlanmış ve toplam hayvan üretimi artırılmıştır. Kırşehir'in en büyük amacı besicilik alanında üretimini sürekli artırarak marka şehir olmaktır. Şüphesiz ki, besicilik sektöründeki en önemli faktörlerin başında mevcut altyapı ve iş olanakları gelmektedir. Bu bağlamda yerel ve yabancı şirketler tarafından bu sektöre yatırımların yapılması öngörülmektedir.

Hayvan	Toplam
Büyükbaş	141.614
Koyun/Keçi	212.593
Kümes Hayvanları	773.658
Arı Kovanı	7.665

(Tüik, 2015)

Üretim	Toplam (Ton)
Büyükbaş Süt Üretimi	91.134
Koyun/Keçi Süt Üretimi	8.448
Bal Üretimi	89.110

(Tüik, 2015)

3. İMALAT SANAYİ

Kırşehir'in ilçelerinden Kaman ve Mucur diğer ilçelere oranla daha gelişmişken Kırşehir de ticari faaliyetler şehir merkezinde yoğunlaşmaktadır. Şehrin başlıca imalat sanayisini, kara ve hava taşıtları için lastik üretimi (PETLAS), mobilya, maden ve taş ocağı sektörü döküm sanayi, tekstil ve tarımsal ürünlerin işlenmesi ve paketlenmesi oluşturmaktadır. Özellikle Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu arasında yer alan PETLAS ilde en büyük istihdamı sağlamaktadır. PETLAS'ı takiben metal ve döküm sektörünün bilinen firmalarından ÇEMAŞ ve ORALSAN, gıda sanayinde Kırşehir Şeker Fabrikası önemli büyük firmalar arasındadır.

Tarımsal üretimin Kırşehir'de fazla olması nedeniyle tarım ürünlerinin işlenmesi ve paketlenmesi alanlarında faaliyet gösteren firma sayısı şehrin sanayisinde ve istihdamında önemli bir paya sahiptir. Bu firmalardan büyük bir kısmı un ve yem üretimi alanında üretimlerine devam etmektedir.

İl nüfusunun %65 civarını çiftçi, tarım ve hayvancılıkla uğraşanlar, geri kalanını ise ticaret ve sanayi erbabı oluşturmaktadır. Bundan dolayı il ekonomisi tarıma dayanmaktadır. Ayrıca yurtdışında çalışan 20-30 bin civarında bir işçi gurubu ilin ekonomik hayatına katkı sağlamaktadır.

İl sanayisini büyük bir bölümünü küçük ve orta ölçekli kuruluşlar oluşturmaktadır. Kırşehir'de sanayi sicil belgesine sahip imalat yapan toplam 407 sanayi tesisi bulunmaktadır. Bu işletmelerde yaklaşık 6700 kişi istihdam edilmektedir.

Sanayi Tesislerinin Sektörlere ve Büyüklüklerine Göre Dağılımı

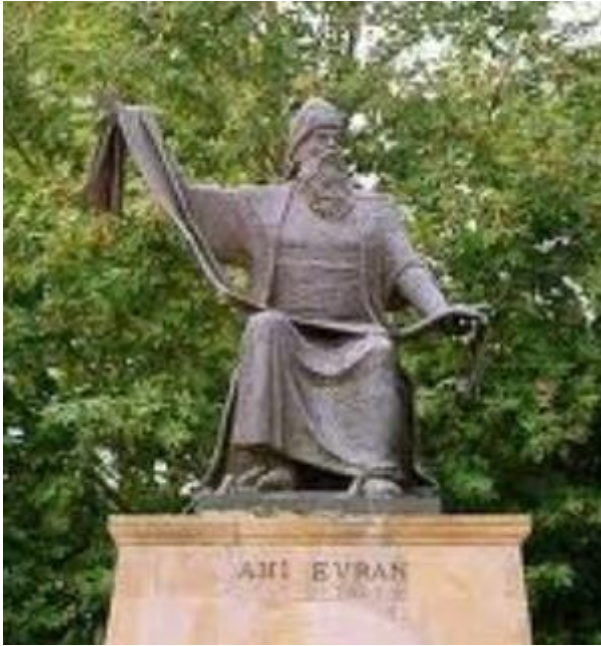
SEKTÖRLER	Toplam Firma Sayısı	Mikro Ölçekli KOBİ	Küçük Ölçekli KOBİ	Orta Ölçekli KOBİ	Büyük Ölçekli
Mobilya İmalatı	85	78	6	1	
Gıda Ürünlerinin İmalatı + İçecek	64	33	22	6	3
Ağaç, Ağaç Ürünleri (Mobilya Hariç)	52	48	4		
Diğer Metalik Olmayan Mineral ürünlerin İmalatı	46	27	15	4	
Fabrikasyon Metal ürünleri (Makine ve Teçhizat Hariç)	44	40	4		
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	40	36	2	1	1
Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı	17	8	7	2	
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı	17	12	4	1	
Ana Metal Sanayi	15	13	1		1
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	9	5	4		
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	5	5			
Tekstil Ürünlerinin İmalatı + Giyim Eşyası İmalatı	6	3	3		
Elektrik, Gaz, Buhar ve Havalandırma Sistemi Üretim ve Dağıtım	3		1		2
Diğer İmalatlar	4	3	1		
TOPLAM	407	311	74	15	7

4. KÜLTÜR VE TURİZM

Ahi Evran - ı Veli ve Ahi Evran Zaviyesi

Ahi Evran zaviyesi, Kırşehir il merkezinde, kendi adıyla anılan Ahi Evran Mahallesinde yer almaktadır. Ahi Evran-ı Veli'nin Türbesinin bulunduğu zaviye, Osmanlı İmparatorluğu zamanında Türk Debbağlarının ve zanaat erbabının manevi merkezi olmuştur.

Ahilik Teşkilatı'nın kurucusu Ahi Evran-ı Veli, Azerbaycan'ın Hoy kasabasında doğmuş, 93 yaşında Kırşehir'de ölmüştür. Gençlik yıllarında Maverünnehir ve Horasan'a giderek ünlü alimlerden Fahrüddin-i Razi'nin derslerini takip etmiş, Ahmet Yesevi'den ilk tasavvuf terbiyesini almıştır.

Ahi Evran; tefsir, hadis, kelim, fıkıh ve tasavvufî kitaplar yazmıştır. Ayrıca felsefe, tıp ve kimya sahalarında da bilgi sahibi olan çok yönlü bir ilim adamı ve filozoftur.

Anadolu da birçok ili dolaşan Ahi Evran, son olarak Kırşehir'e gelmiş ve ahlakla sanatın ahenkli bir birleşimi olan ve yüzyıllarca esnaf ve sanatkârlara yön veren Ahilik Teşkilatını kurmuştur.

Ahilik Teşkilatı; Türkler arasında gelişip yaygınlaşan; sanat, ticaret, dayanışma ve yardımlaşma kurumudur. Ahilik; iş ahlakını savunan, sermayeyi ve işçinin alın terini koruyan, akıl, ahlak, bilim ve çalışma prensipleri üzerine kurulan, günümüzün kooperatifçilik, sendikacılık, sosyal güvenlik, kalite ve fiyat kontrol sistemine benzer yönleri olan bir teşkilattir.

Cacabey Gökbilim Medresesi

Kırşehir'deki en önemli tarihi yapıların başında gelen ve il merkezinde bulunan Cacabey Gökbilim Medresesi, 1272 yılında, Anadolu Selçuklu Sultanı Kılıç Arslan oğlu II. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminde, Kırşehir Valisi Nureddin Cibril bin Cacabey tarafından matematik, fen ve astronomi eğitimi verilen bir medrese olarak yaptırılmıştır.

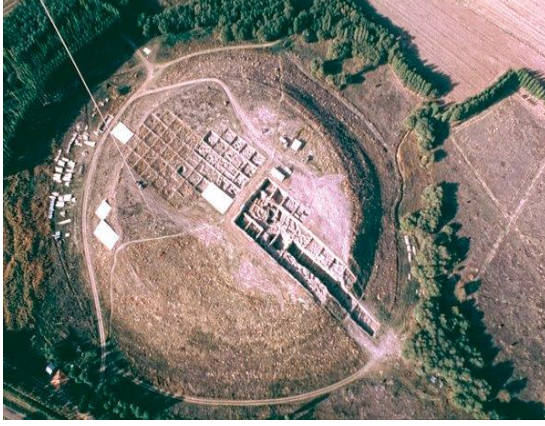

Medresede, ilk dikkati çeken, dış cephede ve köşelerde bulunan sütuncelerdir. Toplam üç adet olan sütuncelerin, roketin ateşleme ve fırlatma halini gösterdiğine inanılmaktadır.

Bugün bütün ihtişamı ve gizemi ile ayakta duran ve atalarımızdan mukaddes bir emanet olarak bizlere miras kalan Cacabey Gökbilim Medresesi'nin, Dünya Astronomi Mirası Listesine alınması için çalışmalar başlatılmıştır. Kırşehir'e büyük eserler bırakan ve bilime böylesine değer veren Cacabey'in türbesinin de bulunduğu medrese, bugün birçok ziyaretçinin ilgi odağı olmuştur.

Kaman Kalehöyük Müzesi ve Kazı Çalışmaları

Kalehöyük, Kırşehir ili Kaman ilçesinin 3 km. doğusunda, Kırşehir-Kaman karayolunun hemen kenarında yer almaktadır. Höyük 280 m. Çapında, 16 m. Yüksekliğinde tipik bir Anadolu höyüğüdür.

Kaman Kalehöyük kazılarını, Japonya Ortadoğu Kültür Merkezi Başkanı ve Kaman Kalehöyük Kazı Heyeti Şeref Başkanı Prens Takahito Mikasa, 31 Mayıs 1986 günü başlatmıştır. Dr. Sachiro Omura başkanlığındaki kazı halen devam etmektedir. Burada yapılan kazılar, Kırşehir'in en erken yerleşim tarihine ışık tutmaktadır. En erken yerleşim, erken Bronz çağına tarihlendirilmektedir. Kalehöyükte bugüne kadar saptanmış kültür katmanları şu şekilde özetlenebilir:

- I. Kat : Osmanlı Dönemi (15-17 yy)
- II. Kat : Demir Çağı (M.Ö. 12-4 yy)
- III. Kat : Orta ve Genç Bronz Çağı (İ.Ö. 20-12 yy)
- IV. Kat : Erken Bronz Çağı (M.Ö. 23-20 yy)

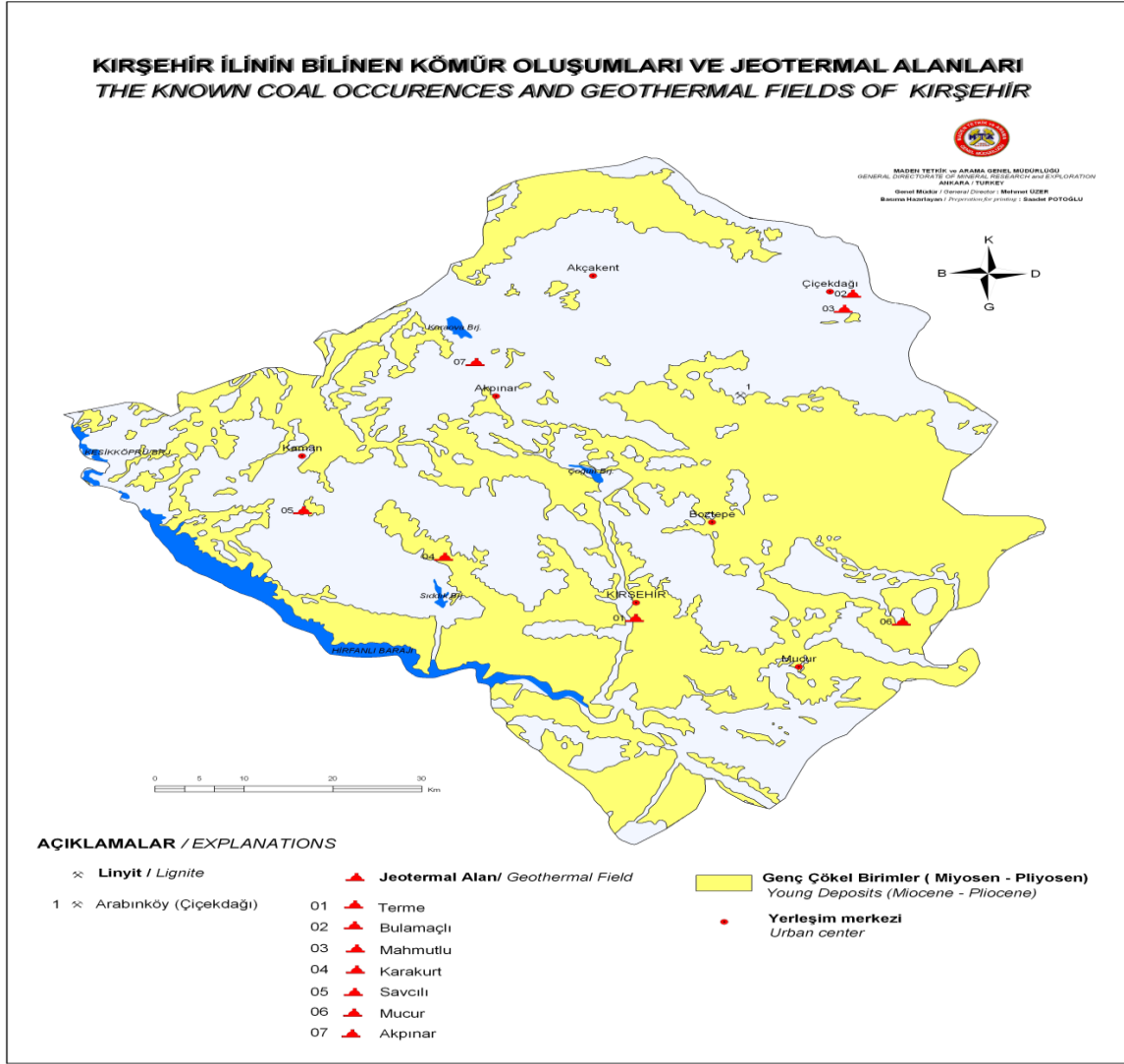
Kazı alanının hemen yanında Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü ve Kaman Kalehöyük Arkeoloji Müzesi yer almaktadır. Ayrıca, kazı evinin yanında, Japonya sınırları dışındaki en büyük botanik bahçe olan ve Kalehöyük'te kazı çalışmalarını yürüten Japonlar tarafından yapılan Japon Bahçesi (Mikasanomiya Anı Bahçesi) yer almaktadır.

İki ülkenin dostluk ve işbirliğinin bir sembolü haline dönüşen müze 10 Temmuz 2010 tarihinde Japon Altes Prensi Tomohito Mikasa, Altes Prensesi Akiko Mikasa ve Kültür ve Turizm Bakan Sayın Ertuğrul Günay'ın katılımı ile açılmıştır.

Termal Turizm

Anadolu'nun büyük bir kısmının da olduğu gibi Kırşehir Anadolu tektonik fayı üzerinde yer alır. Kırşehir kenti Türkiye'deki jeotermal ile ısıtma sisteminin ana merkezlerinde biridir ve şehrin önemli bir bölümü jeotermal enerji ile ısıtılmaktadır. Ayrıca Kırşehir Belediyesi Türkiye Termal Şehirler Birliği başkanıdır.

KIRŞEHİR İLİNİN BİLİNEN KÖMÜR OLUŞUMLARI VE JEOTERMAL ALANLARI THE KNOWN COAL OCCURENCES AND GEOTHERMAL FIELDS OF KIRŞEHİR

Source: MTA

- **Terme Kaplıcası** Kırşehir'in merkez Kuşdilli mahallesi'nde bulunmaktadır. Terme jeotermal sahası, Kırşehir ilinin en önemli jeotermal alanlarından birisidir. Sahada termal turizm, seracılık ve şehir ısıtmacılığı yapılmaktadır. 1974 yılından bu yana 9'u MTA, 3'ü özel sektör olmak üzere toplam 12 kuyu açılmıştır. Bu Kuyulardan 2 tanesi jeotermal ısıtmada sisteminde ki bu sayede 1800 konuta eşdeğer işyeri ve konut ısıtılmakta, 5'i otel kaplıcaları ve serada kullanılmaktadır. 5'i bekletilmektedir.

92-500 m. Derinlikteki kuyuların 11.10.2005 tarihinde MTA tarafından yapılan ölçümlerde; 30,3 - 57 C⁰ arasında sıcaklığı, 5,2-88,5 L/sn. arasında debisi bulunmaktadır. Kullanılan dokuz kuyunun debisi toplamı 349,8 L/sn.'dir. İstanbul Üniversitesi Tıbbi Ekoloji ve Hidro Klimatoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin Kırşehir Terme Kaplıcası ile ilgili fiziksel-kimyasal ve biyoloji analiz raporu ve tıbbi değerlendirmesi ele alınarak, bu tür maden suyu ile yapılacak kaplıca uygulamalarında genel olarak banyo havuz, içme ve inhalasyon kürü imkanlarının düzenlenmesi yararlıdır.

Aşağıdaki rahatsızlıkların tedavisinde olumlu sonuçlar alınmaktadır.

- Eklem ve eklem dışı romatizmal hastalıkların kronik dönemlerinde
- Damar sertliğinde
- Felçlerin rehabilitasyonunda
- Negatif sinir bozukluğuna bağlı yetersizlikler, sürmenaj ve yorgunlukta
- Diabet, gud ve şişmanlık ile gelen hastalıklarda
- Karaciğer, safrakesesi, mide, bağırsak hastalıklarında
- Böbrek taşlarında
- Hipertansiyon, kronik bronşit ve üst solunum yolu iltihaplarında

Kırşehir termal bölgesinde, şifalı sularından yararlanmak isteyenlere hizmet vermek üzere kurulmuş oteller mevcut olup bunlar; 132 oda 264 yatak kapasiteli, 3 yıldızlı Grand Terme Otel, 79 oda 160 yatak kapasiteli Temur Termal Otel, 22 oda 44 yatak kapasiteli Ahi Evran Üniversitesi'ne bağlı Fizik tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi ayrıca Mayıs 2013'den itibaren faaliyete geçen 5 yıldızlı konforuyla 180 standart oda, 2 bedensel engelli oda, 18 suit oda, 1 kral dairesi olmak üzere 201 adet oda bulunan Makissos Termal Otel yer almaktadır.

- **Karakurt Kaplıcası**, Kırşehir ili Merkez ilçesine bağlı Karalar Köyü sınırları içinde bulunmaktadır. Kaplıca, Kırşehir'e 16 km mesafede bulunmaktadır. 147,65 m. derinlikteki kuyu 51 C⁰ sıcaklığa, 12 L/sn. debiye sahiptir. Kaplıcada 50 yatak kapasiteli

bir tesis bulunmaktadır. Banyo tedavisi ile romatizma, nevrojji ve kadın hastalıkları gibi bir çok rahatsızlığa karşı olumlu sonuç alınmaktadır. Tesisin bulunduğu alan içerisinde aynı zamanda tarihi Karakurt Ilıcası ile Kalender Baba Türbesi de bulunmaktadır.

- **Bulamaçlı Kaplıcası**, Kırşehir ili Çiçekdağı İlçesi sınırları içindedir. Çiçekdağı'na 4 km. mesafededir. 160 m. derinlikteki kuyu 38 C⁰ sıcaklığa 7 L/sn debiye sahiptir. 20 yatak kapasiteli tesisi bulunan kaplıcada banyo tedavisi ile romatizma, nevrojji ve kadın hastalıkları gibi bir çok rahatsızlığa karşı olumlu sonuçlar alınmaktadır.
- **Mahmutlu Kaplıcası**'na MTA tarafından son yapılan 2 sondajla 310,2 m. derinlikte 73,2 C⁰ 40L/sn. ve 1149 m. derinlikte 76,5 C⁰ sıcaklıkda 80L/sn debide 2 kaynak bulunmuştur. Tesis bulunmayan bölgede çıkan su seracılıkta kullanılmaktadır.

Kaynakça:

- İstatistiki Verileri www.tuik.gov.tr
- Kırşehir Şehir Rehberi; Kırşehir Valiliği
- Kırşehir Belediyesi
- Kırşehir Sanayi Raporu; Kırşehir Ticaret ve Sanayi Odası
- Kırşehir Termal Raporu; Ahiler Kalkınma Ajansı
- TR71 Tarım Raporu; Ahiler Kalkınma Ajansı
- Kırşehir İl Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü
- Kırşehir OSB, www.kirsehirosb.gov.tr